



АПРИЛЦИ

Общински вестник

ISSN 1310-4918

30 ст.

145 ГОДИНИ АПРИЛСКО ВЪСТАНИЕ 1876

Балада за Априлското въстание



Заплющи,
ти бунтовнико вятър!
Зашумете и вие, гори!
Разкажете навред по земята
за великия месец
Април!

За априлския бунт разкажете,
който в дебрите още ечи!
Как се биха и мряха мъжете
с неугаснала вяра в очи.
Как орачи, копачи, ратаи,
как невръстни деца и жени
своите тежки окови запратиха
през априлските нощи и дни.

Залюлей,
ветре черен и яростен,
занемелите в дрямка гори!
На оназ непокорна България
мъченишкия образ разкрий!

И светът да те слуша изтръпнал!
И векът да целуне прахът
на онез, пред които отстъпва
укротена човешката смърт!

Веселин ХАНЧЕВ

ФАКЕЛНО ШЕСТВИЕ ПОСТАВИ НАЧАЛОТО НА ТЪРЖЕСТВАТА В БРАЦИГОВО ПО СЛУЧАЙ 145 Г. ОТ АПРИЛ 1876 Г.

Преди 145 г. на 20 април 1876 г. преждевременно избухва Априлското въстание. На 21 април Васил Петлешков обявява началото на Априлското въстание в Брацигово. Под негово ръководство селото е превърнато в укрепен пункт, опасно от ровове и двойна висока дървена ограда. В масивните стени на крайните къщи са подготвени амбразури (бойници) за водене на пушечен огън, а по околните височини – позиции с два реда окопи. Въстаническият пункт разполага с 1333 бойци (от които 80 конници), 867 пушки, 1419 кремъчни пищови и 6 черешови и брястови топа. Назначените топчии (мерачи) са под командването на Георги Шаров, бивш доброволец в румънската армия, познаващ артилерийското дело.



Отбраната е разделена на четири сектора, като бойните единици се ръководят от десетници, стотници и хилядници. В съответствие с плана, предвиждащ съчетаване на отбранителни с настъпателни действия за нанасяне на изпреварващ удар, няколко въстанически чети атакуват идващи

от Пазарджик и Кричим противникови части, а на 30 април правят опит да обсадят Брацигово с почти 3000 башибозуци, които на 4 май го нападат неуспешно едновременно от три страни.

С пристигането на редовни турски войски и артилерия, командвани от пашите Хасан и Решид, обсаждащите постигат над десетократно превъзходство в жива сила и въоръжение.

Като проявяват изключителен героизъм, хладнокръвие и мъжество защитниците издържат напора на противника до 7 май. Овладеяването на последната крепост в IV революционен окръг слага край на най-активната и най-продължителната акция през Априлското въстание, в която загиват над 50 въстаници, а други 250 са съдени и заточени в Мала Азия.

С факелно шествие и поклон пред барелефите на въстаниците в мемориален парк „Априлци“ брациговци поставиха началото на тържествата по случай 145-ата годишнина от Априлското въстание в Брациговския въстанически пункт.



145 ГОДИНИ АПРИЛСКА ЕПОПЕЯ В БРАЦИГОВСКИ ВЪСТАНИЧЕСКИ ПУНКТ

11 и 12 МАЙ 2021 г.

ПРОГРАМА

11.05.2021 г.

- 10.30 часа – издигане на знамената;
- 10.45 часа – поднасяне на венци и цветя пред лобното място на Петлешков;
- 12.00 часа – връчване на званието „Почетен гражданин“
- 19.30 часа – възстановка
- 20.00 часа – поднасяне на венци и цветя пред паметника на Петлешков в парк „Априлци“;
- 21.00 часа – тържествена проверка-заря;
- 22.00 часа – народно веселие;
- 22.15 часа – коктейл.

12.05.2021 г.

- 10,00 часа – заупокойна панихида за загиналите в Априлското въстание от брациговски въстанически пункт;
- 18.30 часа – концерт на детски танцов ансамбъл „Чудесия“ – Пазарджик;
- 19.30 часа – изпълнения на Антония Маркова – естраден изпълнител;
- 20.30 часа – концерт на Силвия Кацарова.



Пролетен етюд

Уважаеми госпожи и господа,
жители и гости на община Брацигово,

За мен е чест да отправя благопожеланията си към всички вас в навечерието на най-светлия християнски празник

Възкресение Христово!

Желая здраве, благодат и доброта!
Нека свещите, които всеки от нас ще запали във Великденската нощ, озарят домовете ни и изпълнят със светлина душите и сърцата ни!

Да отправим заедно молитви за мир и по-добри бъднини!

Нека Възкресението на Сина Божи донесе смирение и прошка, а камбанният звън ни зареди с надеждата на новото начало!

Нека Великден стане повод да направим добро, да проявим човеколюбието и обичта, които всеки от нас има у себе си!

Вярвам, че светлината на Христовото Възкресение ще озари пътя ни и ще донесе хармония, разбирателство, благополучие и успехи за Брацигово и общината!

Нека Великденските празници бъдат изпълнени с радост и много приятни изненади!

Желая на всички мир, надежда, сбъднати пролетни обещания и щастливи нови спомени!

Светли Великденски празници!

Надежда КАЗАКОВА
кмет на община Брацигово

Пролетното почистване започна

Уважаеми съграждани,

Приключи почистването на поредните нерегламентирани за замърсявания места, констатирани на територията на град Брацигово. Поземлените имоти в местността Дялево дере бяха почиствени с техника на „Инфрастрой“ ЕООД, която работи там в продължение на няколко дни. В почистването участваха и наети работници, които събираха отпадък от трудно достъпните места. Същото бе извършено в местностите



Местност Грамадите

Св. Спас и Грамадите. В почистването на местността Грамадите се включи и фирма „Делчев Инженеринг“. През месец март бе почиствено основно и коритото на река Умишка, което не бе чисто в продължение на няколко години. Отстранени бяха самоизрасли дървета и храстова растителност и битов отпадък, изхвърлен в речното корито. Тези случаи ни показват много ясно, че въпреки въведеното организирано сметно-



Река Умишка

събиране и сметоизвозване на битовите отпадъци в нашата община, както и на създадената възможност за гражданите да изхвърлят строителните отпадъци от ремонтите в домакинствата, наличието на отпадъци на нерегламентирани места съпътства „европейското“ ни ежедневие. Наблюденията, които имаме показват, че най-често нарушенията се извършват в по-тъмните часове на денонощието или в по-отдалечени от населените места поземлени имоти, където на практика липсват наблюдение и контрол. Нарушителите мислят, че са успели да надхитрят всички останали и така около дерета, корита на реки, покрайнини на населени места, селскостопански пътища, горски имоти и др. възникват неприятните гледки.



Местност Дялево дере



Св. Спас

Разчитаме на всички вас тази практика да бъде прекратена, за да може средствата, които се събират от хората да бъдат влагани в нови и общественополезни дейности и придобивки, а не в непрекъснатото изчистване на боклуци.

Уважавайте данъците си!

Татяна СИМОНОВА

ГОДИШНАТА КАМПАНИЯ по разпределение на общинските мери и пасища

Във връзка с ежегодната кампания по преразпределението на общинските постоянно затревени площи за целите на директното подпомагане на площ, ви информираме, че образецът за кандидатстване за наемане на пасища по реда на чл. 37и, ал. 5 от ЗСПЗЗ е на страницата на Министерството на земеделието, храните и горите.

Образецът е съобразен със законовите изисквания по разпределението на пасищата и не дава възможност да се кандидатства за временни животновъдни обекти – пасища, в противоречие с параграф 2в, т. 2 от Допълнителните разпоредби на ЗСПЗЗ.

За целите на проверката дали обект с епизоотично значение (ОЕЗ), регистриран в справката на БАБХ, отговаря на определението § 2в, т. 2 от Допълнителните разпоредби на ЗСПЗЗ, местните власти могат да получат данни от съответните общински служби по земеделие, които разполагат с информация от картата на възстановената собственост или кадастралната карта.

Може да се ползва електронна система КАИС (сходно на Regix) – <https://kais.cadastre.bg/bg/Map>. В полето „Идентификатор“ се намира кадастралният номер на имота, в който е разположен ОЕЗ. Системата ще изведе информацията от кадастралната карта за начина на трайно ползване на имота, т.е. може да се провери дали е пасище, или мера и да се свери спрямо изискването по § 2в, т. 2 от Допълнителните разпоредби на ЗСПЗЗ.

ЗАПОВЕД

№.....

Пазарджик.....2021 г.

Във връзка с постъпило в Областна администрация – Пазарджик предложение с вх. № 2400-67 от 31.03.2021 г. от Директора на Регионалната дирекция по горите – Пазарджик за определяне на пожароопасен сезон в горските територии за област Пазарджик и на основание чл. 137, ал. 1 от Закона за горите, във връзка с чл. 32, ал. 1 от Закона за администрацията

ЗАПОВЯДВАМ:

1. Определям за пожароопасен сезон в горските територии в област Пазарджик периода от 01.04.2021 г. до 30.11.2021 г.

2. Съгласно чл. 141 от Закона за горите, органите по пожарна безопасност и защита на населението, Изпълнителната агенция по горите и Регионалната дирекция по горите – Пазарджик, самостоятелно или съвместно да осъществяват контрол по изпълнение на предвидените противопожарни мерки и мероприятия в горските територии. Непосредствено организиране на борбата с горски пожари да се извършва от органите по пожарна безопасност и защита на населението със съдействието на държавните горски стопанства, държавните ловни стопанства, учебно-опитни горски стопанства, общините, собствениците и ползвателите на горски територии, както и на лицата, извършващи дейности в тях.

3. Директорите на държавните горски стопанства, държавните ловни стопанства, УОГС и общините собственици на гори, съгласувано с Районните служби по пожарна безопасност и защита на населението да обозначат трайно на терена информират населението за определените от тях участъци в горите с повишена пожарна опасност (I клас), както и да засилят дейността по раздаване на противопожарни декларации на население, туристи, берачи на гъби и билки, собствениците на гори и земи около и в държавните горски територии, пастири и други лица, пребиваващи или извършващи дейности в горски територии.

4. На основание чл. 137, ал. 3 от Закона за горите се забранява паленето на открит огън и извършването на огневи работи на разстояние, по-малко от 100 м от границите на горските територии.

5. Собствениците на линейни обект, както и на съоръжения, преминаващи или попадащи в горските територии, са длъжни за собствена сметка:

- да ги поддържат цялостно в пожаробезопасно състояние, като ги почистват периодично от дървета, клонове, храсти, сухи тревни и други горими материали;
- да кастрат клоновете на дърветата в непосредствена близост до обекта или съоръжението;
- да определят особено опасните в пожарно отношение места и да ги обезопасяват;

6. Физическите лица, преминаващи или пребиваващи в горските територии, са длъжни да спазват правилата за пожарна безопасност в тях.

7. Сдруженията на ловците, на риболовците и на туристите в България чрез своите органи да инструктират членовете си за правилата за пожарна безопасност в горските територии и да попълват противопожарни декларации преди всеки излет.

8. Началниците на военните подразделения и части при провеждане на полски занятия и учения да осигурят спазването на правилата за пожарна безопасност и да предприемат действия за недопускане на пожари и за своевременното им потушаване.

9. Органите на пожарна безопасност и защита на населението и служителите на Изпълнителната агенция по горите и нейните структури имат право да спират дейности или машини и съоръжения, които не отговарят на изискванията за пожарна безопасност или създават опасност за възникване на горски пожари.

10. Кметовете на общини да организират за сметка на общинския бюджет доброволни формирования за гасене на горски пожари по реда на Закона за защита от бедствия.

11. Директорите на държавните горски стопанства, държавните ловни стопанства и УОГС да организират специализирани групи от служители и работници за действия при гасене на горски пожари.

12. Лице, забелязало пожар в горските територии, е длъжно незабавно да предприеме действия за уведомяване на централите за приемане на спешни повиквания към единния европейски номер 112.

13. Държавните горски стопанства, държавните ловни стопанства, учебно-опитни горски стопанства, общините и юридическите лица, собственици на гори, които имат изготвени годишни планове за защита на горските територии от пожари, да поддържат изпълнението им, а собствениците на гори, които нямат изготвени годишни планове, да изпълняват планираните в годишните планове на държавните горски стопанства и държавните ловни стопанства мероприятия за техните горски имоти.

14. Регионална дирекция по горите – Пазарджик, да поддържа изпълнението на регионалната си програма за защита на горските територии от пожари и съвместно с Регионалната дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“, както и по представените планове за действие при възникване на горски пожари на държавните горски стопанства, държавните ловни стопанства, собственици на гори.

15. Особено внимание да се обърне на:
• пострадалите коридори и засегнатите от съхнене иглолистни култури, падналата на земята и непочистена към момента съхненца дървесина и клонове са предпоставка за лесно запалване и развитие на горски пожари. Осигуряване на проходимостта на горските пътища за противопожарна техника, като се продължи разчистването на паднали стебла, препречващи пътища, и се отремонтират повредените от порой участъци;

• направа на нови и поддържане на стари просеки и минерализовани ивици, съгласно годишните планове;

• контрола по създаване и поддържане на минерализовани ивици около земеделски земи, вилни зони, туристически хижи, почивни долове, служебни и жилищни постройки, складове и др.;

• почистването на сухите тревни покрай ЖП линии и пътища, линейните съоръжения, както и отстраняването на сухата и паднала дървесина в насажденията и културите от I-ви клас на пожарна опасност;

• осъществяването на най-строг контрол по спазването на противопожарните правила от посетителите и работещите в горските територии в съседство с тях;

• готовността на специализираните автомобили и екипите за патрулиране и първоначална атака на горски пожари;

• използването и поддръжката на изградените 15 броя пожаронаблюдателни кули;

• поддържането на изградените 12 броя водни огледала в готовност за използване;

16. За защита на горските територии от пожари да се организират денонощни дежурства по определен график в държавните горски стопанства, държавните ловни стопанства, учебно-опитни горски стопанства, общините и юридическите лица, собственици на гори, които имат изготвени годишни планове.

17. По утвърдена от министъра на земеделието, храните и горите схема за оповестяване, при възникване на пожар в горските територии ръководителите на държавните горски стопанства, държавните ловни стопанства, учебно-опитните горски стопанства и Регионалната дирекция по горите – Пазарджик, незабавно да предават информация, съгласно схемата.

18. В срок от 24 часа след възникване на горски пожар, наличната за него информация да се въвежда в информационната система на Изпълнителната агенция по горите от оторизираните за това служители в държавните горски стопанства, държавните ловни стопанства, учебно-опитните горски стопанства и общините.

Заповедта да се оповести публично на интернет страниците на Областна администрация – Пазарджик, Регионална дирекция по горите – Пазарджик, и Изпълнителната агенция по горите.

Копие от настоящата заповед да се изпрати на Регионалната дирекция по горите – Пазарджик, Южноцентрално държавно предприятие – Смолян, Югозападното държавно предприятие – Благоевград, Учебно-опитно горско стопанство „Г. Ст. Аврамов“ – с. Юндоло, Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ – Пазарджик, и кметовете на общини в област Пазарджик за сведение и изпълнение, и на Регионална инспекция по околната среда и водите – Пазарджик, за сведение.

Контрол по изпълнението на заповедта възлагам на инж. Петър Байлов- директор на РДГ – Пазарджик, и на г-н Ангел Ангелов – директор на РД ПБЗН – Пазарджик.

За областен управител:

ЙОРДАН КОЖУХАРОВ

зам.-областен управител

съгласно Заповед за заместване №АД-47/01.03.2021 г.

СЪОБЩЕНИЕ

Уважаеми собственици на вилни имоти в летовище „Атолука“,

Всички сме свидетели на недостига на вода през летните дни, а към това можем да прибавим и аварията по водоносната мрежа.

Наложителна е подмяната с PVC тръби на тръбата от резервоарите надолу до разпределителната шахта, с дължина 400 м и диаметър 100 мм.

Етернитовите тръби и в летовището са положени преди 1960 г. Те са силно износени, натрошени и многократно кърпени, поради което загубата на водата е голяма. По тази причина дружеството поема инициативата за събиране на суми от собствениците на вили за подмяна на участъка от етернит от резервоарите до разпределителната шахта в летовището.

За извършването на подмяната през месец май предлагаме сумата от 10 000 лева да бъде събрана от собствениците от упълномощените лица срещу квитанция/касов ордер/ и печат на дружеството.

Надяваме се на разбиране и отзивчивост от всички.

Председател: Атанас КИТОВ



ДО СЕТЕН ДЪХ С БРАЦИГОВО

Елена Георгиева – по баща Керпичева, проф. д-р от Института по български език при БАН, е родена на 5 май 1930 година в гр. Брацигово.

Майка ѝ Йорданка (Дашка) е учителка, а баща ѝ Трайчо е служащ и общественик по линия на БЗНС. Като такъв е заемал и отговорни постове – кмет на Брацигово (1945-1947), а после околийски управител в Пещера.

Елена получава основно и средно образование в родния си град. Тя е от първия випуск на новооткритата тук гимназия.

След завършване на българска филология (1952) в Софийския университет и едногодишно учителстване в Никопол започва работа в БАН, където прави изключително успешна научна кариера, за която в „Априлци“ ви запозна в миналия брой по материали от сп. „Български език и литература“.

Тежко заболяване в началото на 90-те години я приковава към инвалидна количка за следващите 13 години. Тя е лишена от възможността за книжовна дейност. Тогава започва да си води личен дневник, в който се връща назад във времето и възвращенията ѝ от актуалните събития... И навсякъде личи нейната гражданска позиция по различни въпроси на деня, привързаността ѝ към родното Брацигово и голямата ѝ болка, че никога вече няма да го види.

И така до сетния си дъх на 10 януари 2007 г.

НОВИЯТ ПРАЗНИК

/из личния дневник на Елена Георгиева – Керпичева/

1 май 2001 г.

Снощи имаше пряко предаване от Копривница и Панагюрище за честването на 125-ата годишнина от Априлското въстание, едно събитие, което винаги ме вълнува, защото Брацигово, родният ми град, има пряко отношение към него, а водачът Васил Петлешков е пряк участник в Оборище, където се взема решение за въстанието.

Празнуването на Априлското въстание в Брацигово (12 май) е от края на 19 век... Викахме му Новия празник, защото го няма в църковния календар. (Наименованието се появява спонтанно и придобива гражданственост от 29.04.1896 г., когато за първи път тържествено се отбелязват 20 г. от въстанието, и е популярно до средата на XX в. – редакционна бележка.)

Месец май е прекрасно време за такива тържества – топло, пролет, гората, Родопите, раззеленели се дървета, тържествен камбанен звън, глъч от много хора... За празника специално се издигаше дървена арка, обвита с иглолистни клонове, гирлянди и цветя, приветствие за идващите гости. Тази арка беше на символния вход на градчето – Старата капия. Там една година – 1938 или 1939-а, посрещнахме владиката Кирил от Пловдив, аз му поднесох букет от синя тинтява и червени божури с думите, още ги помня: „Мили дядо владика, ние, малките християнчета, Ви поднасяме този букет, изпълнен с Божията молитва за благоденствието Ви.“ Той ме помилва по главата, както е редно, аз му целунах ръката, както е още по-редно, и отидох в строя при съучениците си.

Привечер на 11 май, преди зарята, се провеждаше шествие и панихида на мястото, където е издъхнал Петлешков. Там има малко паметниче. На 12 май беше официалното тържество, на което се стичаха хора от всички селища, участвали в брациговското въстание – Равногор, Жребичко, Бяга, Козарско, Капитан Димитриево, Радилово.

Започваше се от една паметна точка – бунарът (кладенецът) в центъра, където Васил Петлешков е прочел Кървавото писмо и прогласил началото на въстанието в Брацигово.

Оттам тръгваше шествието с оцелелите въстаници, водено от музиката, топчето, знамето, и се отправяше към паметника на Петлешков в Градската градина – за почитане, речи и програми.

Точно с такава програма е свързан първият ми силен спомен за 12 май – пях на паметника, 6-годишна хлапачка: „Под нашта стряха ластовичка в гнездо живеи, всяка заран чувам как чурулика, пей: чурулик, чурулик...“ Ораторът обикновено беше учител, най-често кръстникът ми Христо Мижорков. Това обикновено траеше до обяд, след това отивахме с гостите си на обилна трапеза. Срамно беше да нямаш гости...

Така беше всяка година и няколко години, 2 или 3, след 9 септември 1944 г., когато го обявиха за неподходящ, буржоазен, националистичен – комунистически навивки и безродство. Много се изненадах и страдах, когато разбрах, че са го зачеркнали като празник в Брацигово – бях вече студентка или първа година на работа. Казах на леля си Зоя – комунистка от 30-те години: „Пельо, фашистите, дето ги ругахме, не посегнаха да отлагат Новия празник, а вие го направихте, дето се кълнете в името на народа!“ „Права си!“ – рече, повече нищо. Това посегателство към националната памет, подценяващо и участието на Брацигово в Априлското въстание, бе преодоляно. Макар и с друга тоналност и емоционалност и с неизбежна партийна окраска, 12 май бе възстановен като празник на града. Така той стана стимул не само за гордост и самочувствие на брациговци като наследници на героично минало, но преди всичко за развитие и подем на града, особено в духовната и културната сфера... Стана традиция брациговци, работещи и живеещи другаде, на 12 май да се връщат към корена си, в родното гнездо; заговорва родовата памет. Ние, брациговци в София от моето поколение, когато се срещнем в навечерието на празника, първият въпрос е: „Ще ходиш ли за 12 май в Брацигово?“ От военното министерство, в което

имаше много брациговци, че и двама генерали, ангажираха автобуси за отиване на празника.

След като празникът влезе в руслото си, най-представително, значимо и шумно бе честването на 100-годишнината на Априлското въстание, когато на каменната ограда на Градската градина бяха издялани релефите на ръководителите на въстанието и се състоя научна конференция, организирана от Института по история на БАН, начело с директора му акад. Христо Христов, брациговски зет и пръв директор на новооткритата гимназия в Брацигово. В нея участвах и аз – като брациговка и ученичка на Христо Христов. В доклада си се спрях на болезнения за брациговци въпрос – защо въстанието в Брацигово, въпреки че е отстояло на башибозука и има герой като Васил Петлешков, не е получило национална известност като Батак



Елена Георгиева чете своя доклад на Научната конференция, посветена на 100 години Априлско въстание в Брацигово 1976 г.

и Перуцица. Изтъкнах, че светът научава за Априлското въстание от кореспонденциите на Макгахан за варварската разправа на башибозука с беззащитното население на Перуцица и Батак, от силната и гневна публицистика на У. Гладстоун – „Българските ужаси“, „Уроци по клане“. Те накарали Великите сили и известни личности (Юго, Достоевски и др.) да надигнат гневен глас в защита на българския народ. Перуцица и Батак стават и остават събирателен образ на трагизма и героизма при потушаването на въстанието. Такива са и в „Епопея на забравените“ на Иван Вазов. Жертвеният Агнец, жертвата, винаги е на преден план и решаващ аргумент. В нейна санка остават други прояви на смелост и героизъм, което не намалява тяхната значителност. Така е според мен с въстанието в Брацигово, а и художествената ни литература му остава дължник, особено към подвига и революционната нравственост на В. Петлешков. За Брациговското топче написа Антон Ашкерц (словенец) и много по-късно Асен Разцветников – драмата „Подвигът“ за В. Петлешков.

Научната конференция бе хубава проява. Тя обоснова и свърза празничната традиция с обективната ѝ историческа основа. Брациговци също се оказаха на равнище – салонът на Културния дом беше пълен, интересът бе голям...

Днес, 11 май 2001 г., по радио София кметът на Брацигово говори за Априлското въстание и мястото на градчето в него, за уникалните укрепителни тараби и ровове за отбрана, благодарение на които въстаниците издържат срещу башибозука и капитулират само пред редовната турска войска. Съобщил, че Петър Стоянов ще присъства по повод окончателното завършване и откриване на мемориала... Така най-после Брацигово получи 15-минутната си заслужена историческа слава... На първи май най-напреднагнато очаквах зарята в Панагюрище, да чуя името на Васил Петлешков...

От години вече не съм била на 12 май в Брацигово. Зная, че повече няма да го видя. Мъчно ми е. Преживявам обаче всеки 12 май, представям си празника, следя по радиото, телевизията и вестниците дали и как информират за него...

Мина Великден, Гергьовден с традиционните обичаи и ритуали. Само днес (12 май 2003 г.) ми е тежко, защото в Брацигово е ден на Априлското въстание, който ни носеше много радост и празнично оживление, а аз не съм присъствала повече от 12 години. Изживявам го мъчително. Ех,

написах нещо за „Дневник“, гневно и носталгично, което обилната пролетна разцъфналост навън не може да намали...

12 май 2004 г. Сряда. Празникът на Брацигово за Априлското въстание. 128 години. С какво въодушевление сме го чествали – най-хубавите ми спомени като дете! Кольо Каракачев дойде ядосан на Георги Първанов, че не споменал Брацигово в речта си в Клисурата – „Какъв историк е, като пропусна?“ – „Ама ти защо мислиш, че е историк – той е партиец и аз не го харесвам“. Замълча. Иначе е доста бесен.

12 май 2005 г. Новият празник. Денят на Априлското въстание в Брацигово. Колко спомени, колко емоции! Всички села от Брациговския революционен окръг се събираха – заря, поклонение, събирания... Обадах се на приятелката ми от първоначалното училище Мария Тошкова, на сестра ми, на Кольо Каракачев и Флора Кънева. Пратих поздравително писмо до читалището „В. Петлешков“ – така се включих в спомена. А те взели, че го отпечатали в „Априлци“ – явно имат нужда от внимание, а и са признателни. Получих и честитка за 24 май.

Днес, 1 май 2006 г., започват тържествата за 130 години от Априлското въстание, една от най-значителните изяви на българския дух. В Панагюрище със свои средства издигнали паметник на Райна Княгиня (Футекова) – българската Жана Д'Арк, и на сина ѝ – офицер Футеков, убит след 9 септември 1944 г. Жалка българска история! Снощи давах „Апостолите“ по „Записките...“ на Захари Стоянов. Развълнувах се – въздействащ, увлекателен, сериозна литературна основа. Чудесна игра. Стоян Стоев (Захари), Радко Дишлиев (Бенковски). Само 1-2 пъти съзрях известно пресилване, иначе силен, автентичен. Бенковски – силен, смел, дирижиращ, властен, командващ, завладяващ. Колко добре са познавали народа ни – страхлив, несмел, предпазлив, но подаващ се на стадно въздействие, на увличане. Стана ми тъжно. Колко малко се е променил народът ни – дири водач, смел човек да го поведе и да поеме риска. Сега това го няма, освен по партийен път, а не отечествен.

12 май 2006 г. Петък. Честване на Априлското въстание в Брацигово. Празник, с който израснахме и се чувствахме български патриоти. Светъл, чист, възторжен.

Тая година им гостува Георги Пирински, този работещият уж комунист, син на съмнителен комунист, израсъл в САЩ. Този човек разправя легенди за турски паша, защитил Пещера срещу башибозука, за което аз, израсла в Брацигово, даже не бях чувала. И го разправя, за да оправдае отхвърлянето на декларацията за арменския геноцид, разглеждана в Народното събрание...

Слава Богу, че поне Васил Петлешков остана като емблема на Брацигово, но то не бе заслуга на Брацигово или само и не толкова на Брацигово, колкото на общото национално и държавно зачитане и величаене на Априлското въстание от 1876 г. Важно е, че Петлешков е зачетен и е символ на саможертва. Аз имам само един укор към Иван Вазов. Ясно е, че той е регулатор на обществените настроения и преклонения, но така, както увековечи Левски, Паисий, Раковски, Кочо Честименски, Батак, забрави за Петлешков, който е един от най-ярките символи на борец за свобода и саможертва... Нямам обяснение. Може би защото подвигът е личен, нямаме масови кланета, изгаряне и самоубийства. Брацигово не става символ на жертвено селище като Батак и Перуцица, които с трагичната си участ събудиха съвестта на Европа...

Но защо да се сърдим на Вазов и другите – историята не винаги е справедлива и особено тези, които я представят емоционално. При такъв подход, а вероятно и поради други причини, може нещо да се доневиди. Важното е, че днес ние съзнаваме героизма и себеотрицанието на Петлешков като български революционер наравно с другите водачи на Априлското въстание.

***С Решение на Общински съвет Брацигово от 2021 г. проф. д-р Елена Георгиева е обявена за почетен гражданин на Брацигово.

Предложението е внесено от Граждански комитет „Памет“ на 29.VI.2020 г. Комитетът постави и паметна плоча на мястото на родната ѝ къща и иницира публикации на извадки от личния ѝ дневник в местния вестник „Априлци“.

***Урната с праха на проф. Елена Трайчева Георгиева (1930 – 2007) е погребана в Брацигово, в гроба на майка ѝ Йорданка (Дашка) Керпичева. Така е изпълнено изричното ѝ желание или урната да бъде положена при майка ѝ, или прахът ѝ да бъде разпръснат из Атолука. В Брацигово професор Георгиева бе позната повече като Лиляна Керпичева, по бащина фамилия.

